

DRUŠTVENE VESTI

Takšno čtivo se nudi na- ši mladini!

Mladini se mora dati v roke dobro, najboljše čtivo. Najboljše je njej komaj dobro. Mlad duh je potreben podviga k lepim idealom in visokim ciljem. Le visoko postavljen cilj je vreden, da za njim zahrepeni mlado srce. Kar se giblje v nižinah, vleče mladega duha k tlom ter ubija v njem idealizem. Kar je ugodno samo za telo, nasprotuje pa duhu, je kvarno za mladino. Ako mladina ne živi od duha, živi telesu in njegovim željam. Taka mladina kmalu zapade dušni smrti. Gorje taki mladini, gorje narodu, ki ima tako mladino!

Mladina sprejema v sebe dušno hrano iz knjig, ki jih čita. Čim manj razsodnosti ima kak človek, tembolj se preda vtisom, ki jih prejema iz tiskane besede. Ako so ti vtisi v skladu s krščansko resnico in moralno, bodo v mladi duši učinkovali v resnici prosvetno, vzgojno in oplemenitujoče. Ako pa nasprotujejo veri, rušijo cerkveno avtoriteto, ako puščajo v nemar božje zapovedi, ako vzbujajo pohotnost in poželjivost, so učinki strahotno razdejanje v mladi duši. Iz tega se vidi, kako odgovornost napram narodu in njegovi mladini nakopljejo na sebe tisti, ki izdajajo knjige ali objavljajo po listih spise, ki prej označene skladnosti nimajo.

»Domovina« je objavljala v prvem polletju letošnjega letnika prevod povesti nemškega pisatelja Riharda Vossa z naslovom »Dva človeka«. Čudimo se, da nudi svojim čitateljem tako čtivo. Rihard Voss je med Nemci znan kot dekadenten (književno-propaden) pisatelj, nezdrav, hlastajoč po učinku, ki ljubi to, kar je grozljivo in strastno

razpaljeno. Vse te slabe lastnosti pridejo do izraza v navedeni povesti. Voss je protestant, ki katolicizma ne pozna. Kako malo so mu poznane katoliške stvari, se n. pr. vidi iz tega, da piše: »Duhovnika je spremljal deček s ciborijem, ki je bil zagrnjen z blede svilo. To je bilo razburjenje! Dolomitski ljudje so drug drugemu šepetali veliko novico: Spokorniku, grešniku so dovolili, da je prinesel Gospoda k nam!« Ljudski šolar pri nas ve, da ciborija z Najsvetejšim ne nosi deček ter da se k maši ne prinese s seboj Gospod, marveč da se pri sv. maši spremeni kruh v Telo Gospodovo.

Dva človeka — Iudita Platterjeva in avguštiški pater Pavel, grof po rodu, ki je vsled materine želje postal duhovnik — sta kakor pisatelj sam, skozinsko protestantovska značaja, čeprav sta člana katoliške cerkve. Ona je po mišljenju in življenju poganka, ki ne potrebuje ne molitve, ne Boga, ne Zveličarja, ne njegove milosti, ne zakramentov! V obupu nad neutajeno ljubeznijo si konča življenje s samomom. Pater Pavel je neuravnotežena osebnost, ki je višje nego Kristusovo trpljenje, ki ga blasfemično (bogokletno) ponižuje, stavi svoje trpljenje ter z zabijevanjem: »Križaj samega sebe«, zapelje nepokvarjenega samostanskega učenca Einharda, da se dobesedno s svojim telesom pribije na križ. Anormalnost, dostojna pisatelja Vossa!

Tendenca (smer) povesti je obrnjena zoper celibat (neženjenost) katoliških duhovnikov, ki je nenaravna ustanova in pretežko breme. To je pristno lutrovske pojmovanje, ki se opira na Luthrov nauk, da človek nima svobodne volje ter da vsled tega nujno podleže v borbi zoper poželjivost mesa. Človek pa ima svobodno voljo, ki ni brezmočna sužnja strasti, in katero po nauku katoliške cerkve podpira božja milost v borbi zoper strast, skušnjavo in zapeljivost do zmage. Pater Pavel ni zmagal, ker se ni ponižno podredil božji milosti,

Vsi kupite otrokom za 1. razred Majcenovo PRVO ČITANKO

Čitanka je sestavljena na versko-vzgojnem stališču, je v vsakem oziru strokovnjaška, obsega polno lepih slik. Knjigo je odobrilo tudi ministrstvo prosvete pod številko NO br. 14.792, dne 14. julija 1928. Cena knjigi je samo 5 Din (po pošti 6 Din, denar ali znamke v pisumu je poslati naprej).

Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

marveč se je vdal plamenom strasti. Na smrt ponesrečeno Iudito je poljubljal, kakor piše v svojih zapiskih v Rimu, »po mrtvih ustnih in kričal v njen otrpli obraz o svoji ljubezni«. Šel je od nje, vedoč, da ne sme več biti duhovnik. In vendar je ostal, in ne samo ostal je, postal je »v cerkvi mogočnik, oblastnik in gospodovalec«. Gospodoval je »nad dušami ljudi, kakor da bi ne bil maziljen, ampak kronan«. S tem hoče pisatelj zadeti takozvani klerikalizem, ki je priljubljen glasilka vseh protikatoliško usmerjenih svobodni-slecev in prosvitljencev. Da ostane dosleden v svoji tendencioznosti proti katoliškemu duhovstvu, slika pisatelj p. Pavla naposled kot žrtev ohupa, ki vzklika: »Moje življenje je bilo zgorelo. Moja grešna duša ne bo vso večnost bivala v družbi blaženih — v družbi s teboj, Iudita (!!!)«, ter si konča življenje. Takšno protikatoliško čtivo si upa »Domovina« nuditi našemu ljudstvu! Ali se zaveda, kakšen vpliv mora imeti takšno čtivo zlasti na mladino?!

*

starih med 16 in 20 let, 28 mater med 21 in 23 let, 18 med 24 in 26, 29 med 27 in 30, 20 med 31 in 35, 14 med 36 in 40 let. Od očetov nadarjenih otrok jih je bila samo polovica med 25 in 36 let.

Najmanjša hiša na celem svetu

Je v Londonu v Hyde-parku. Stavba je široka 1,80 m in dolga 6 m. V pritličju je ena in pol sobe. Dve sobi sta v I. nadstropju in jih je mogoče doseči po zelo ozkih železnih stopnicah.

Angleški kralj Henrik VIII.

Je pustil obesiti v 1 letu 300 beračev.

Papagaji

Dosežejo povprečno starost 60 let.

Posamezne votline so bile manjše, večje, srednje, ene nizke ter ozke, druge zopet prostorne in dolge po nekaj deset metrov. Stene so bile od morske vode, ki jih je umivala dnevno skozi tisočletja, močno uglajene. Treba še posebej poudariti, da je propuščala vsaka udolbina toliko dnevne svetlobe, da ni bila potrebna električna žepna luč ali plamenica. Skrbno sem pregledal ter takorekoč pretipal od tal do stropa nekaj večjih votlin, ne da bi bil odkril kak znak, da se jih je sploh dotaknila človeška roka z dletom ali kakim trdim predmetom. Isto kot jaz so ugotovili vsi drugi, a kljub temu smo razbijali s kladivi ter krampi, da bi brezdvomno dokazali: Tod ni zakopaval in skrival zaklada nobeden indijanski Aztek in nobeden morski tolkaj. Številne udolbine ter votline so bile naravni pojav, za katerega se do našega prihoda ni zmenil niko in se tudi ne bo.

Težavno je bilo plezanje od morja do vrha druge votlinske plasti, a še opasnejše spuščanje navzdol, ki pa je le uspelo po daljšem trudu brez vsake nesreče. Razočarani smo se vrnili na jaho in niti eden ni omenil pri večerji zaklada.

Za drugi dan nam je preostal pregled majhnega otoka iste skupine, ki ne leži daleč od mehiške obale. Tudi ta otoček je iz dveh plasti. Na vrhu gol brez vsake rastline in ob straneh pa precej bujno ozelenjen.

Ko smo se odpravljali drugo jutro na raziskovanje, smo se podali v čoln le oba Stackletona, zdravnik in jaz z veslači. Ostalim je bil ljubši odpočitek na udobnem ladijskem krovu, nego plezanje ter lazenje po peščenih — praznih votlinah. Vsakdo je bil do dobra prepričan, da je ustno izročilo o zakladih na teh otočecih debela izmišljotina.

Mi smo pač veslali k zadnjemu otoku, da bi nam kedo ne očital, da nismo izpolnili v Los Angeles nam naloženega potovalnega programa. Pristanek ob otočcu je bil prav lahkoten in smo celo čoln lahko privezali za figov grm.

Otok ima obliko stožca in je tvoril pred bogznanj koliko leti kapo ali klobuk bruhajočega ognjenika.

Vlekli smo se navkreber, a ne levo in ne desno ni bilo tukaj običajnih votlin ter udolbin. Rasla je celo nekaka ostra trava, grmovje in

Pevski koncert v Hočah pri Mariboru. Dne 26. avgusta ob 3. uri popoldne se vrši velik pevski koncert. Nastopili bodo pevski zbori iz Cirkove na Drav. polju, iz St. Janža in iz Hoč. Ker bo veliko število pevcev, bodo peli zunaj na prostem. Spored je pester in zelo zanimiv. Po koncertu vrtna veselica.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Mnogim se bo srčna želja izpolnila, ko se po dolgem času v nedeljo, dne 19. avgusta zopet zberemo v Slomškovi dvorani pri veseligradi »Slaba vest«. Nastopi tudi pevski in tamburaški zbor. Pokažimo svoje veselje z obilno udeležbo.

— — —

„Maribor“ vabi v Maribor za dne 7. in 8. septembra.

Polovična vožnja na Maribor od 4. do 12. septembra 1934 za vsak vlak.

Za začetek proslave svojega 10letnega delovanja priredi slovensko pevsko društvo »Maribor« v dneh 7. in 8. sept. t. l. sledeče prireditve: Dne 7. septembra zvečer ob 8. uri v dvorani »Union« oratorij »Mesija«. Sodelujejo solisti, združeni zbori, vojaška in mariborska mestna godba. — Dne 8. septembra dopoldne ob 9. uri zborna petje na Glavnem trgu Maribora, popoldne ob štirih ponovitve oratorija »Mesija« v Mariboru.

Vse, ki pridejo v dneh 7. in 8. sept. t. l. v Maribor, vabimo, da se udeležijo naše proslave ter se poslužijo v ta namen polovične vožnje.

Vsakdo, ki se hoče poslužiti polovične vožnje, se mora ravnati po sledečih navodilih:

1. Na postaji, kjer vstopi, naj kupi celo karto za Maribor. To karto da žigosati kar tam na postaji in zahteva legitimacijo za 5 Din, ker gre na proslavo »Maribora« v Maribor.

2. Na legitimacijo, ki jo je kupil za 5 Din, skupaj s karto, se podpiše.

3. V Mariboru ne sme niti legitimacije niti vozne karte oddati, ker se z njo domov zastonj pelje.

4. V Mariboru si mora preskrbeti potrdilo, da se je res udeležil prireditve »Maribora«. To potrdilo se bo za odškodnino 2 Din oddajalo tekom tedna v prodajalnah Tiskarne sv. Ciri'ja na Koroški cesti 5 in na Aleksandrovi cesti 6, na dan 8. septembra pa kar na postajah pred odhodom vlakov.

5. Železniško legitimacijo za 5 Din mora tudi v Mariboru na postaji dati žigosati, predno se odpelje domov.

Vsi, ki imate v načrtu te dni v Maribor, si izrežite ta navodila in shranite k denarju, da boste pravilno ravnali.

Pozor še na sledeče:

1. Ker morajo na postaji vsakemu posebej izstaviti karto in legitimacijo ter z njo napisati številko, zato pridite pravočasno na kolodvor. Kjer je mogoče, imejte reditelja, ki pomaga!

2. Ker bi se znalo zgoditi, da bi kateri postaji legitimacij zmanjkalo, nam na spodnji naslov naši prijatelji, posebno gg. župniki in kaplani, ki bodo organizirali v teh dneh ljudstvo za Maribor, vsaj do 27. avgusta približno javite, koliko jih pride z dotične postaje. To potrebujemo tudi zaradi tega, da pripravimo dovolj vagonov za proge. Tozadevne prijave pole dobite. Ako nam bote pravočasno in točno javili, nam bo mogoče ustreči.

Posebno opozorilo glede železniških legitimacij.

Tekom »Mariborskega tedna« smo opazili, da posamezne postaje in vsa

postajališča niso imela na razpolago železniških legitimacij po Din 5. »Maribor« je vložil na žel. direkcijo vlogo, v kateri smo predlagali, da naj imajo vse postaje in postajališča dovolj legitimacij pripravljenih. Na onih postajališčih, kjer se karte sploh ne oddajajo, ampak jih sprevednik da v vlaku, bodo dobili, tako smo predlagali, tudi legitimacije v vlaku.

Iz tega vidite, kako važno je, da imamo točne prijave, da moramo pravočasno sporočiti direkciji, koliko legitimacij bo posamezna postaja in postajališče potrebovalo.

Zanimanje za koncert.

Pri koncertu oratorija »Mesija« sodelujejo znameniti operni solisti sopran gospa Lovšetova, alt gospa Golobova, tenor gospod Darian in bas gospod Neralić, poleg zbora »Maribora« pa še sledeči pevski zbori: Celje, St. Lenart v Slov. gor., Ljutomer in Ptuj, vojaški orkester in mariborska mestna godba. Vseh sodelujočih na koncertu bo nad 200 oseb.

Zaradi tolike priprave vlada na koncert veliko zanimanje in že sedaj se naročajo vstopnice. Zato priporočamo vsem, ki pridejo te dni v Maribor, da si pravočasno naročijo vstopnice. Cena istih je: sedeži po Din 10, 15, 20 in 25, stojišče po Din 5 in dijaško stojišče po Din 3. Naročilo pošljite obenem z denarjem na naslov: Gdč. Mara Pohar, blagajničarka »Maribora« v Mariboru, Koroška cesta 5.

Pripravljalni odbor »Maribora« v Mariboru.

Sv. Jernej nad Muto. Jernejevo se letos obhaja približno tako kakor lani. Na god, v petek 24. avgusta pridejo tudi letos pevci in Ma-

rijina družbi iz Remšnika in bodo tri sv. maše, pride tudi g. dr. Kren od Sv. Lovrenca nad Ivnikom. V nedeljo 26. avgusta pa pridejo iz Mute g. kaplan in drugi zraven. Začetek je v petek ob 9., v nedeljo ob pol 10. Prid' vrh planin, nižave sin!

Sv. Miklavž pri Hočah. Sv. Miklavž na Drav. polju slavi dne 19. avgusta t. l. blago-

figovi, na široko razkoreninjeni pritlikavci. Vzpenjali smo se v cik-cak-črtah proti vrhu, ki je bil gologlav nekaj metrov na široko krog prostornega — ugaslega ognjeniškega žrela. Lepo izdolbeno in precej široko žrelo je kazalo štiri navpične vhode. Morali so voditi globoko v notrajnost stožca.

Dolgo smo počivali na vrhu ugaslega vulkana, predno je bil John Stackleton resnega mnenja, da naj dokažem pri pogledu na luknje v žrelo, kaj da znam.

Navezali so me na vrh, nataknil sem na obraz masko proti morebitnim strupenim plinom, v žep samokres, v eno roko kladivo, v drugo pa električno svetilko z daleč segajočim žarometom ter telefon. Potegnili sem se previdno skozi najbližjo luknjo, ki je postajala od koraka do koraka prostornejša. Po spustu dobrih 40 m naravnost navzdol sem zadel na trda tla in posvetil krog sebe. Nahajal sem se v prostorni dvorani, v katero so vodile od zgoraj tudi ostale tri luknje. Že pri površnem pogledu je bilo jasno liki beli dan, da se je tukaj mudil človek in sicer bogsigavedi kolikokrat. Peščene stene niso bile

rogljaste, kakor je običajno pri žrelih ugaslih ognjenikov, gladko obdelane z dletom in raznim drugim orodjem. Prvo presenečeno odkritje sem sporočil potem seboj vzetega telefona na površje tovarišem. Kmalu so bili razven pri vrvi ostalih veslačev vsi trije pri meni v skrivnostni dvorani v notrajnosti vulkanskega žrela.

Pričeli smo z orodjem raziskovanje uglajenih sten. Kazale so na več krajih z dletom usekane nerazločne risbe, ki bi naj bile pisava starih Aztekov. Raziskovali ter tipali smo na levo ter desno in res smo zadeli do globoko v stene izsekane štirioglate udolbine. Morale so biti nekoč grobnica. Vhodi so bili v prvotnem stanju zadelani, zadaj ubiti s silo in notrajnost vsa prebrskana ter izpraznjena. Našteli smo vseh grobnic 76. V vsako je bil dohod nasilno odprt, vse odnešeno in še stene, strop ter peščena tla preključvana s kladivi ter dleti. Da gre v tem slučaju res za starodavne mehikanske grobnice, o tem so nam vpile povsod raztrošene človeške kosti ter lobanje. Napisov v skrivnostnih slikah nad vsako grobnico ni napravil kak navaden Aztek, ampak za taiste čase šolan znanstvenik.

V Indiji v Bangkoku spremeni mož vsakokrat svoje ime, ako se mu rodi sin. Po rojstvu 17. sina šele prevzame zopet svoje poprejšnje ime.

Mrtvi kapital.

Angleške banke oskrbujejo 9 milijonov funtov mrtvega kapitala, kojega lastniki ne zahtevajo nazaj svojega denarja.

Največ vrtnic

in sicer 400 tisoč komadov, poseda v svojem vrtu nemško mesto Sauerhausen. Od omenjenih vrtnic je 8000 različnih vrst.

V enem panju

je navadno 40 tisoč čebel.

Zahtevajte povsod
»Slov gospodarja«.